

Ansøgning om

Miljøgodkendelse §16a stk. 4

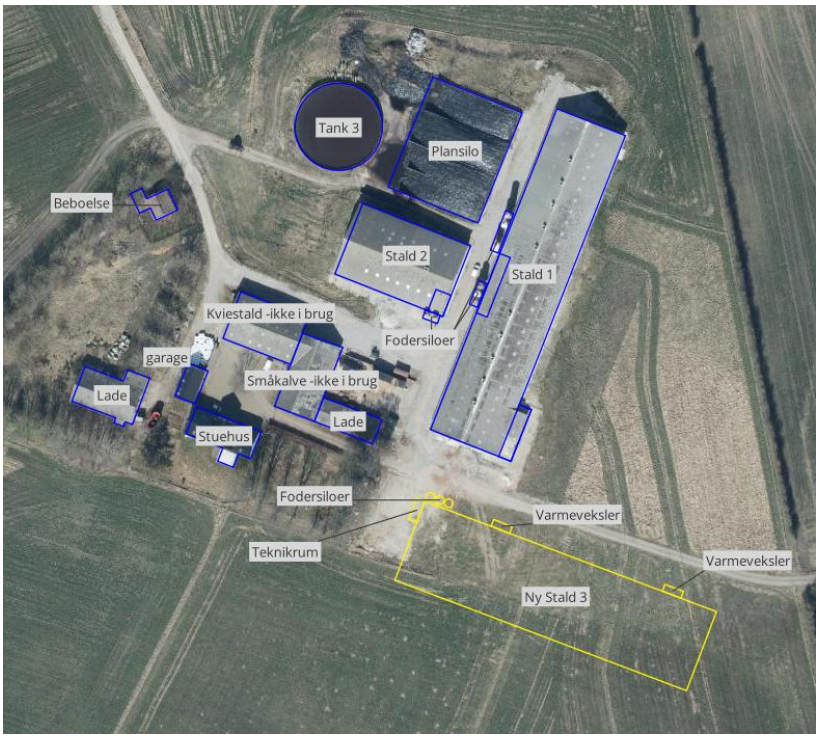
Knudsbølgård

v. Knud Daugaard-Hansen
Hovmosevej 23

6064 Jordrup

Ansøgning om etablering af en stald til slagtekyllinger med tilhørende fodersiloer samt omlægning fra økologisk til mulighed for fleksibel produktion.

Skema 253702 i www.husdyrgodkendelse.dk



- **Kolding** Niels Bohrs Vej 2 7634 1700
- **Vojens** Billundvej 3 7320 2600
- **Aabenraa** Jens Terp-Nielsens Vej 13 7436 5000
- **Odense** Munkehatten 1A th 7436 5000

spiras.dk

Datablad

Ansøger og ejer	Knud Daugaard-Hansen Nr. Stenderupvej 28 6000 Kolding Kontaktperson på miljøsagen: Knud Daugaard-Hansen Mobil: 40182198 Mail: knud@daugaard-hansen.dk
Husdyrbrugets adresse	Hovmosevej 23, 6064 Jordrup
CVR-nummer	43256270
CHR-nummer	45127
Kommune	Kolding Kommune
Ejendomsnummer	8505255
Matrikel-nr.	10a, Knudsbøl By, Jordrup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ansøger producerer slagtekyllinger på ejendommene Nr. Stenderupvej 28 og Hulskovvej 52, 6000 Kolding og Møllevej 105, 7000 Fredericia, Gøddinghusevej 5, 7183 Randbøl, Nielsbygårdsvej 7, Føvling, Hundsholtvej 11, Jordrup (lejet), Skovvej 20+37, 8723 Løsning samt rugeægsproduktion på ejendommen Hulskovvej 70.
Ansøgningsskema	253702
Konsulent	Spiras (CVR: 21111511) Lene Egtved Andersen, lea@spiras.dk , 76341788

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Hovmosevej 23. Det ansøgte omfatter etablering af et kyllingehus med tilhørende fodersiloer samt en omlægning fra økologisk produktion til mulighed for fleksibel produktion.

Produktionen er et IE-brug, da der er mere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved det pågældende projekt.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad **2**

Forord **3**

1. Indledning **6**

2. Ikke-teknisk resume **7**

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør *8*

3. Miljøtekniske redegørelse **9**

3.1 Indretning og drift af anlægget *9*

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde *10*

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug *11*

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed *11*

3.4.1 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab *11*

3.4.2 Generelle afstandskrav *13*

3.4.3 Bilag IV arter *13*

3.5 Ammoniakemission og -deposition *14*

3.5.1 Naturpunkter *14*

3.6 Lugtemission *15*

3.7 Øvrige emissioner og gener *15*

3.7.1 Støj *16*

3.7.2 Støv *16*

3.7.3 Lys *16*

3.7.4 Skadedyr *16*

3.7.5 Transporter *18*

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer *19*

3.8.1 Spildevand *20*

3.8.2 Olie- og kemikalier *20*

3.8.3 Vand- og energiforbrug *21*

3.8.4 Foder *22*

3.9 BAT-Ammoniakemission *22*

3.10 Grænseoverskridende virkninger *23*

3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund *23*

3.12 Alternative løsninger *23*

3.13 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5 *23*

3.14 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6 *24*

3.15 Oplysninger om konsulenten *24*

4. Oplysninger om IE-husdyrbruget **24**

4.1 Ophør af IE-husdyrbruget *24*

4.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management *24*

4.2.1 BAT-Råvarer *24*

4.2.2 BAT-Energi *24*

4.2.3 BAT-Vand *24*

4.2.4 Management *25*

5. Konklusion **25**

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer konsekvenserne ved etablering af et kyllingehus på 3.100 kvm (produktionsareal) og opsætning af tilhørende fodersiloer samt en omlægning fra økologisk til mulighed for fleksibel produktion.

Der er afsøgt alternative placeringer, men der er begrænset mulighed for placering af en ny stald, da der løber en naturgasledning umiddelbart nord for de eksisterende driftsbygninger, så den eneste mulighed for at placerer en ny stald i tilknytning til eksisterende bygninger, er sydøst for de eksisterende stalde.

Der indgår mulighed for fleksibel produktion af slagtekyllinger i alle kyllingehusene, så der er mulighed for at skifte produktionsform ml. konventionel, skrab og økologisk.

Når der indgår flexgrupper, vil beregninger ift. ammoniak, natur og lugt tage udgangspunkt i worst case, dvs. udgangspunktet for beregningerne er den produktionsform med den højeste emission af ammoniak og lugt.

Beskrivelserne i denne rapport vedr. transporter, støj mv. tager ligeledes udgangspunkt i worst case.

2. Ikke-teknisk resume

Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler husdyrbruget på Hovmosevej 23, hvor der på nuværende tidspunkt produceres økologiske kyllinger med en miljøgodkendelse fra 2022.

På ejendommen er der i dag godkendelse til et samlet produktionsareal på 3.950 kvm. Der ansøges om at etablere yderligere et kyllingehus på 3.100 kvm, så det samlede produktionsareal fremadrettet samlet vil være på 7.100 kvm.

Når et husdyrbrug har mere end 40.000 stipladser til fjerkræ, er det et IE-brug, hvilket vil sige, at det er omfattet af EU's direktiv om industrielle emissioner.

Landskabelige forhold

Området som ejendommen ligger i er udlagt som særligt værdifuldt landbrugsområde i den gældende kommuneplan. Ejendommen ligger uden for øvrige landskabs- og kulturmæssige udpegninger i kommuneplanen og uden for div. beskyttelseslinjer. Samtlige afstandskrav i Husdyrbrugslovens §§ 6 og 8 overholdes.

Potentielle gener

Pga. af relativ god afstand til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone vurderes det, at der ikke vil være væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Lugtberegninger viser, at krav til lugtgeneafstandene overholdes med god margin.

Hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid dog vil afhentning af kyllinger kunne foregå uden for dagtimerne, da det er slagteriet der afgør afhentningstidspunktet.

Støj vil primært forekomme i forbindelse med indblæsning af foder samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

Fluer og skadedyr vil forsat blive bekæmpet.

Husdyrgødning

Den husdyrgødning der produceres, er i form af fast gødning. Der vil ikke blive oplagret husdyrgødning ved staldene. Husdyrgødningen afsættes til biogas og der modtages ikke afgasset biomasse retur som skal opbevares på ejendommen.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med. Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til omkringliggende natur overholdes.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget er et IE-brug er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger. Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til

BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

For konventionel slagtekyllingeproduktion er der på staldniveau pt. kun varmeveksler fra enten Rokkedahl Energi eller Munters, der er godkendt til at reducere ammoniakemissionen. For skrabekyllingeproduktion er det kun varmeveksleren fra Rokkedahl Energi, der er godkendt.

Begge typer af varmevekslere er godkendt med en reduktionseffekt på 28 %.

Ved økologisk produktion er der ingen godkendt miljøteknologi til reduktion af ammoniak.

På ejendommen vil der blive installeret varmevekslere i de to eksisterende stalde samt i den ansøgte stald.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder krav til BAT.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Der er afsøgt alternative placeringer, men der er begrænset mulighed for placering af en ny stald, da der løber en naturgasledning umiddelbart nord for de eksisterende driftsbygninger, så den eneste mulighed for at placerer en ny stald i tilknytning til eksisterende bygninger, er sydøst for de eksisterende stalde. Mod øst er placeringen begrænset af naboskel og afstandskrav på 30 m hertil. Den valgte placering vurderes at være den mest hensigtsmæssige både ift. natur og landskab.

0- scenariet er, at det eksisterende dyrehold vil forsætte uændret inden for rammerne af den eksisterende miljøgodkendelse.

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Se beskrivelse i afsnittet Anvendelse af BAT ovenfor vedr. alternativer til teknologi.

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet efter kommunens anvisninger.

3. Miljøtekniske redegørelse

I dette afsnit beskrives husdyrbruget og det ansøgte samt projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Der ansøges om at etablere et nyt kyllingehus med tre fodersiloer samt et forrum.

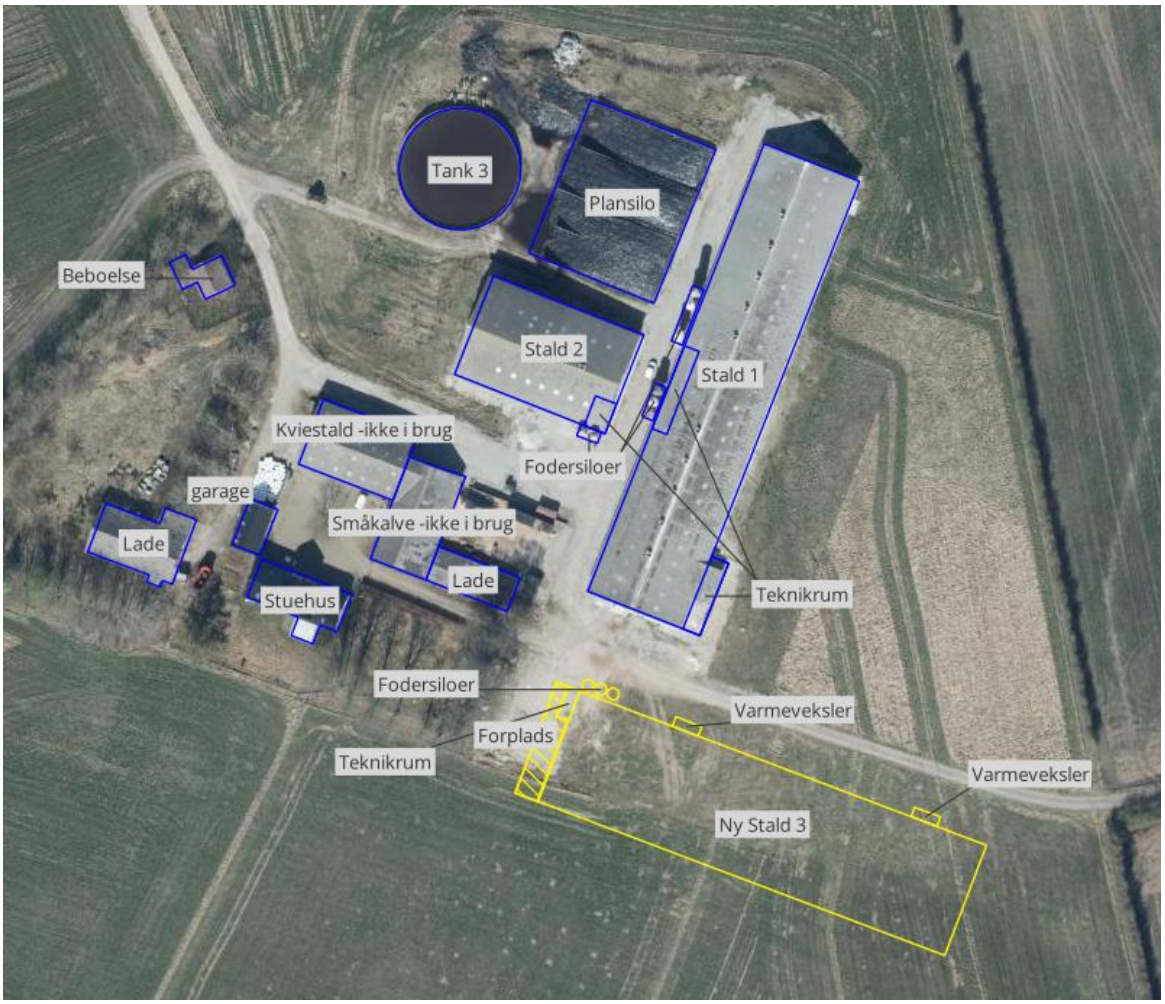
Oversigt over anlægget ses på Figur 1.

Ejendommen har i dag en miljøgodkendelse fra den 8. juni 2022, hvor produktionen i de eksisterende stalde blev godkendt til økologisk slagtekyllingeproduktion. Indtil 2022 har der været malkekvægsproduktion på ejendommen.

Produktionsarealet er i 8 års driften på 4.020 m2 til malkekvæg, i nudriften på 3.950 m2 til økologiske kyllinger og i ansøgt drift på 7.100 m2 med flexgruppen Alle kyllinger.

Der ansøges om fleksibel produktion, så der fremadrettet er mulighed for at ændre produktionsformen ml. de tre produktionsformer økologiske kyllinger, skrabekyllinger eller konventionelle kyllinger. Som udgangspunkt vil der fremadrettet blive produceret konventionelle slagtekyllinger.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i Tabel 1 referer til oversigtskortet.



Figur 1 Staldanlæg på Hovmosevej 23 (Gul = nye anlæg, blå = eksisterende anlæg)

Stald	8-års drift (Nudr. MGK 2018)	Nudrift	Ansøgt drift
Stald 1	Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 100 m^2 Malkekøer, kvier og stude Sengestald m. spalter 2.900 m^2	Kyllinger, øko. 3.000 m^2	Flex Alle kyllinger 3.000 m^2
Stald 2	Kalve < 6 mdr. Dybstrøelse 500 m^2	Kyllinger, øko. 950 m^2	Flex Alle kyllinger 1.000 m^2
Stald 3	-	-	Flex Alle kyllinger 3.100 m^2
Kviestald	Malkekøer, kvier og stude Sengestald m. spalter 240 m^2 Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 140 m^2	-	-
Småkalve	Kalve < 6 mdr. Dybstrøelse 140 m^2	-	-

Tabel 1. Dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Der produceres udelukkende fast gødning på ejendommen. Staldene tømmes for husdyrgødning i forbindelse med holdskifte og gødningen køres væk fra ejendommen i lukkede containere. Der vil ikke forekomme opbevaring af husdyrgødning ved staldanlægget.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Det ansøgte kyllingehus vil få et mål på ca. 30 x 110 m og vil blive opført i antrazit grå sandwichpaneler og med antrazit grå tagplader og med udvendige spær.

Kyllingehuset vil få en højde på ca. 8 m til kip samt en taghældning på 15 grader. Ved den vestlige gavlende vil der blive etableret et forrum og på nordsiden vil der blive opstillet fodersiloer og varmevekslere. Der vil desuden blive etableret en befæstet forplads foran huset.

Vaskevand fra det ansøgte kyllingehus samt kondensvand fra varmevekslerne vil blive ledt til samletanke og vil blive pumpet over i gylletanken. Gylletanken vil fremadrettet kun blive brugt til vaskevand mv.

Terrænet i byggefeltet er plant, så der vil ikke skulle laves terrænregulering. Stalden vil blive placeret i samme kote som den eksisterende stald 1.

Der vil blive opstillet 3 fodersiloer på hver 60 kbm på nordsiden af stalden. Siloerne vil have en diameter på 3 m og en højde på 12 m. Farven på fodersiloerne vil være hvid.

Det vurderes, at etablering af kyllingehuset er erhvervsmæssig nødvendig for en rationel drift af husdyrbruget og for at imødekomme den stigende efterspørgsel efter slagtekyllinger.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Udover Hovmosevej 23 driver ansøger ligeledes kyllingeproduktion på ejendommene Nr. Stenderupvej 28 og Hulskovvej 52, 6000 Kolding og Møllevej 105, 7000 Fredericia, Gøddinghusevej 5, 7183 Randbøl, Nielsbygårdsvej 7, Føvling, Hundsholtvej 11, Jordrup (lejet), Skovvej 20+37, 8723 Løsning samt rugeægsproduktion på ejendommen Hulskovvej 70. Ejendommene er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssig forbundet med hinanden udover, at der er fælles markdrift og der er dermed ikke tale om produktionsmæssig sammenhæng.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone ca. 2 km nord for Jordrup, som er nærmeste byzone samt ca. 1,5 km sydvest for landsbyen Bølling.

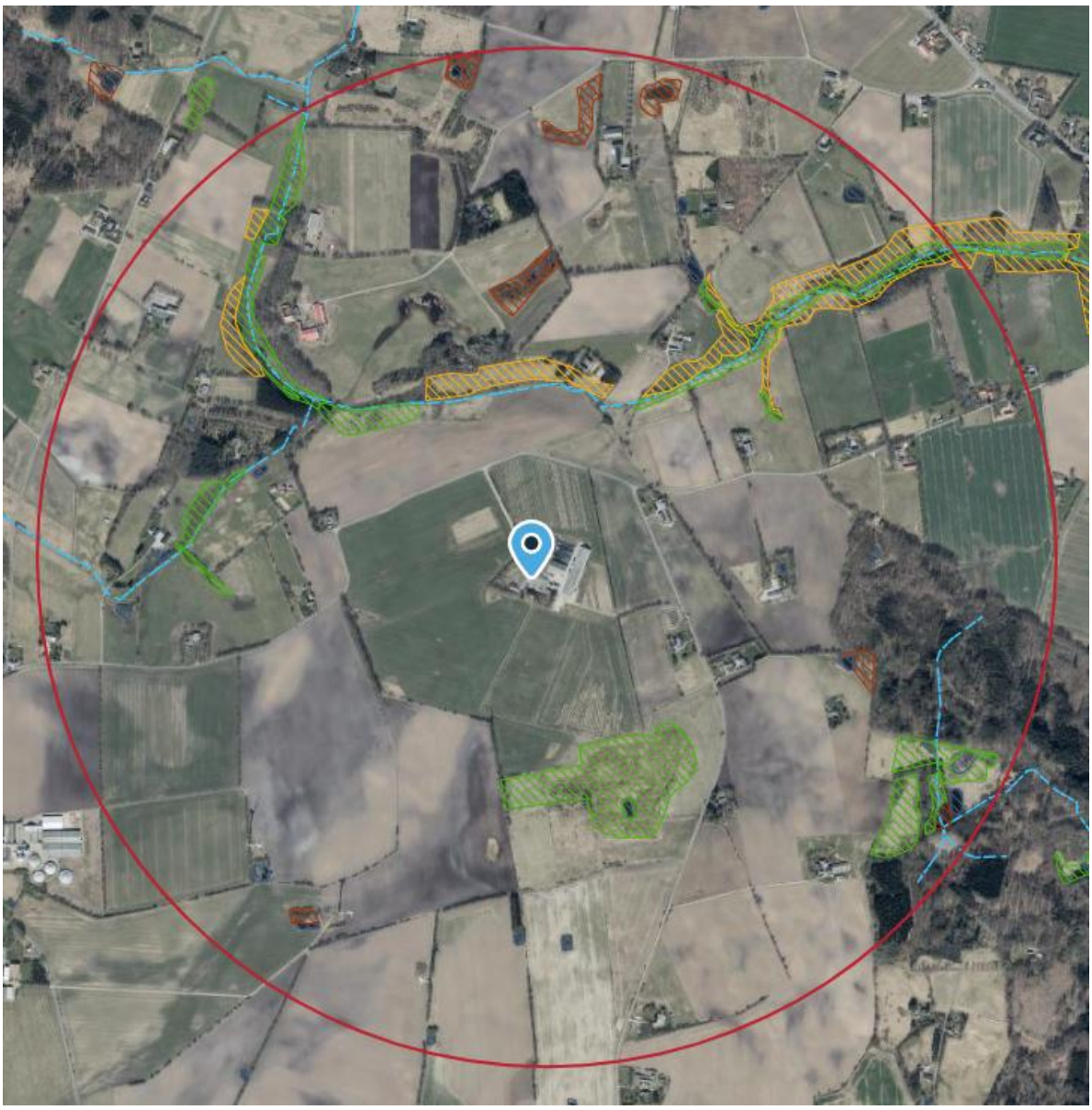
Husdyrbruget er placeret i et landbrugsområde omgivet af åbne landbrugsarealer med spredte bevoksninger og hegn og der er flere skove i området. Der er større og mindre landbrugsejendomme i området.

3.4.1 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab

Området som husdyrbruget ligger i er udlagt som værdifuldt landbrugsområde jf. kommuneplanen. Husdyrbruget ligger udenfor landskabelige- og naturmæssige udpegninger i kommuneplanen. Husdyrbruget ligger desuden udenfor div. beskyttelseslinjer og uden for fredede områder, og området er ikke udpeget som kulturmiljøområde. Se tabel 2.

Landskabelige udpegninger	
Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi	-
Økologisk forbindelse	-
Områder med landskabelig værdi	Ca. 275 m nord for ejendommen
Uforstyrrede landskaber	-
Særligt værdifuldt landbrugsområde	Ejendommen ligger inden for særligt værdifuldt landbrugsområde
Områder med særlig geologisk værdi	-
Rekreative interesseområder	-
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	-
Kystnærhedszonen	-
Lavbundsarealer	-
Skovrejsningsområder	-
Fredede områder	-
Beskyttede naturarealer (§3)	Se figur 2
Strandbeskyttelseslinje	-
Klitfredningslinje	-
Skovbyggelinje	-
Sø- og å-beskyttelseslinje	-
Kirkebyggelinje	-
Fortidsmindelinje	-
Beskyttede sten- og jorddiger	-

Tabel 2 Landskabelige udpegninger (kilde arealinfo.dk)



Figur 2 Beskyttede naturarealer inden for 1.000 m fra ejendommen (grøn skravering: eng, brun: mose, gul: overdrev, blå: sø og blå streg: vandløb)

3.4.2 Generelle afstandskrav

Afstand til (afstandskrav)	*Meter*	*Afstandskrav overholdt*
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	Ca. 115 m	Ja
Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	> 200 m	Ja
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	Ca. 330 m*	Ja
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	Min. 30 m	Ja
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	> 200 m	Ja
Beboelse på samme ejendom (15 m)	Ca. 60 m	Ja
Naboskel (30 m)	30 m	Ja
Nabobeboelse (50 m)	Ca. 180 m (Hovmosevej 22)	Ja
Eksisterende og fremtidigt byzone/sommerhusområde (50 m)	Ca. 2 km (Jordrup)	Ja
Områder, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv mv (50 m)	Ca. 2 km (Jordrup)	Ja

Tabel 3 Afstandskrav jf. Husdyrbruglovens §§ 6 og 8
*hvis der ifm. etablering af det nye kyllingehus findes markdræn, vil drænene blive omlagt ifm. byggeriet.
Alle afstandskrav jf. husdyrbrugslovens §§ 6 og 8 er overholdt.

Vurdering af landskab
Husdyrbruget ligger inden for udpegningen særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor landbrugets udviklingsplaner vægtes højt. Ejendommen ligger udenfor øvrige landskabelige- og kulturmæssige udpegninger, udenfor div. beskyttelseslinjer mv. og alle afstandskrav er desuden overholdt.

Der vil være indsyn til ejendommen og den ansøgte stald fra Hovmosevej. Der er eksisterende beplantning i naboskellet mod øst og mod nord og delvist mod vest vil de eksisterende bygninger afskærme indsynet til den ansøgte stald. Hvis den ansøgte stald ses fra syd, så vil de eksisterende bygninger ligger i baggrunden og stalden vil falde naturligt ind i bygningsmassen. Der er ikke umiddelbart planlagt yderligere beplantning ved husdyrbruget.
Ved et scenarie med økologisk produktion vil der blive etableret foldarealer omkring staldene, hvor der vil blive etableret beplantning, som vil afskærme bygningerne ved indsyn til husdyrbruget.

Placeringen af det nye kyllingehus vurderes som hensigtsmæssig både i forhold til landskab, omkringboende og natur og afstandskravene i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 er alle overholdt. Samlet set vurderes byggeriet ikke at påvirke de landskabelige værdier i området i væsentlig grad.

3.4.3 Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Inden for 1.000 m fra ejendommen er der registreret 2 forskellige arter af flagermus. Arterne er registreret ca. 650 m nordøst for ejendommen.

Det kan ikke udelukkes, at der lever andre bilag IV arter i området, eks. stor vandsalamander og spidssnudet frø, der er udbredte i Jylland.

I forbindelse med projektet vil der ikke ske ændringer i markdriften og der tages hensyn til beskyttede naturarealer, der grænser op til dyrkningsarealer. Der vil ikke blive fjernet gamle træer el. bygninger ifm. projektet, der kan være levested for flagermus eller nedlagt vandhuller der kan være

ynglested for padder. Det vurderes på den baggrund at det ansøgte projekt, ikke vil få en negativ påvirkning af bilag IV arter i området.

3.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur
Nærmeste kat 1. natur er et surt overdrev af naturtypen 6230. Naturarealet er en del af Natura 2000 området Egtved Ådal, der ligger ca. 4,6 km nordvest for anlægget.

Der er kumulation med et andet husdyrbrug, så krav til totaldepositionen er på 0,4 kg N/ha.

På grund af den store afstand vil totaldepositionen fra anlægget til naturområdet ligge på 0 kg N/ha.

Kategori 2-natur
Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev, der ligger ca. 330 m nordøst for anlægget.
Krav til totaldeposition til kat. 2 natur er maks. 1 kg N/ha.

Totaldepositionen fra anlægget til naturområdet ligger på 1,0 kg N/ha.

Kategori 3-natur
Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

Det nærmeste kat. 3 naturareal, er et overdrev, der ligger ca. 275 m nord for ejendommen.
Der er desuden ammoniakfølsomme skove ca. 595 m øst og 595 m nordvest for ejendommen og en mose ca. 660 øst for ejendommen.

Merdepositionen vil maks. ligge på 0,4 kg N/ha i det punkt, hvor den er højest.

§3 beskyttet natur
§3 beskyttet natur som enge og søer er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringskriterier, men der må som udgangspunkt ikke ske nogen tilstandsændringer på naturområderne. Ved en merdeposition på 1 kg NH3 eller derunder er det vurderet, at det er så lav en belastning, at det ikke vil føre til en tilstandsændring. Ammoniakdepositionen til de nærmeste enge og den nærmeste sø vil ligge under 1 kg og det ansøgte projekt vurderes derfor ikke at få en negativ påvirkning af søerne.

Da ammoniakdepositionen overholder afskæringskriterierne for kategori 1 og 2 natur og da merdepositionen til kategori 3 natur og §3 beskyttet natur, som ikke er omfattet af kat.1-3, ligger under 1 kg N/ha, så vurderes det, at den ansøgte produktion ikke vil have en negativ effekt på naturen i området.

3.6 Lugtemission

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 3 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene.

Der er ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

Som det fremgår af tabel 4, er lugtgenekriteriet overholdt til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone. Nærmeste nabo er Hovmosevej 18, samlet bebyggelse er Egtvedvej 56 i Bølling og nærmeste byzone er Jordrup By.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Hovmosevej 18	0	NY	399,3	399,3	406,6	Ja
Knudsbølvej 19	0	NY	399,3	399,3	491,4	Ja
Egtvedvej 56	0	NY	772,3	772,3	1604,9	Ja
Jordrup By, Jordrup	0	NY	994	944,3	2084,8	Ja

Tabel 4 Samlet resultat af lugtberegningen

Vurdering

Lugtberegningerne viser, at geneafstandene overholdes, og det vurderes, at der ikke vil forekomme væsentlige lugtgener fra anlægget.

Det vurderes derfor, at lugt fra stalden ikke vil give væsentlige gener for naboerne og at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj

Det er begrænset hvor meget støj, der vil være fra produktionen. Hovedparten vil være fra ventilationen og i forbindelse med holdskifte. Kørsel i forbindelse med levering af kyllinger og afhentning til slagtning sker med lastbil eller varebil. Tidspunktet bestemmes af slagteriet.

Multistepventilation bevirker, at ventilationen kun kører ved behov. Ventilationen vil derfor være mest aktiv i sidste halvdel af tilvækstperioden. Ventilationen bruges naturligvis mere om sommeren end om vinteren. Det er ekstremt vigtigt, at ventilationen kører korrekt, da kyllingerne er skrøbelige overfor for høje temperaturer. Der er derfor følere på alle ventilationer, så de kun kører efter behov.

Foder vil blive blæst ind i siloerne ca. 2 gange om ugen og det vil tage ca. 60 min pr. gang

Plansiloen bruges til opbevaring af græs til biogas, der vil være støj ifm. påfyldning og tømning af siloen. Der vil årligt være ca. 80 læs til og fra siloen og arbejdet vil som udgangspunkt ske i hverdage og i dagstimerne.

Der laves ikke specifikke tiltag mod støj, da der vurderes ikke at være gener for de omkringboende.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse. Der er ikke foretaget støjberegninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkilder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom og det forventes at projektet vil kunne overholde støjkravene.

Det vurderes, at støj fra ejendommen forsat ikke forventes at blive et problem for de omkringboende som følge af afstanden til naboer og da hovedparten af aktiviteterne vil foregå inden for normal arbejdstid på hverdage. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

3.7.2 Støv

Det er begrænset hvad der vil være af støvkilder på ejendommen. Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med indblæsning af foder. Der vil være støvcykloner ved indlæsning i siloer, som opsamler støv.

Driften forventes ikke at medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Der kan forekomme støvgener ved kørsel på grusvejene omkring ejendommen i tørre perioder. Der vil blive kørt hensynsfuldt, så evt. støvgener begrænses.

Da der er få kilder til støv og god afstand til naboer vurderes det, at produktionen forsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

3.7.3 Lys

Der vil være lys i staldene inden for normal arbejdstid, men der vil ikke være lys tændt i staldene om natten.

Der benyttes LED-lys i alle stalde.

Der vil blive etableret udvendig belysning ved forpladsen ved den ansøgte stald, som vil være tændt efter behov.

Det vurderes, at ejendommens drift ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for omkringboende.

3.7.4 Skadedyr

Af hensyn til sundheden er det vigtigt, at skadedyr bekæmpes. Der vil blive foretaget den nødvendige bekæmpelse af skadedyr herunder rotter på ejendommen. Renholdelse omkring bygningen spiller en afgørende rolle for mulighederne for effektiv bekæmpelse af skadedyr. Der

holdes derfor god orden i og omkring staldanlægget for at opnå et højt hygiejneniveau. Der er indgået en serviceaftale omkring rottebekæmpelse.

Da kyllinger spiser fluer og fluelarver er der ikke problemer med fluer i stalden og der vil ikke være oplag af husdyrgødning på ejendommen.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.5 Transporter

Transport til og fra ejendommen vil forsat foregå ad Hovmosevej og fremadrettet vil det hovedsageligt kun være den nordlige indkørsel der vil blive brugt ifm. produktionen. Transporten til og fra ejendommen vil så vidt muligt foregå inden for tidsrummet kl. 07-17 på hverdage, men der kan dog forekomme transporter uden for dette tidsrum ifm. holdskifte. Kyllingerne leveres i dagtimerne, men afhentning af dyr kan foregå både i dag- og nattetimerne, da det er slagteriet, der fastsætter afhentningstidspunktet.

Transporter ifm. en produktion af slagtekyllinger vil hovedsageligt være koncentreret omkring holdskifte, som fremadrettet vil foregå ca. 8 gange årligt. Ved holdskifte vil slagtekyllingerne blive kørt til slagteriet, og staldene tømmes for husdyrgødning, som køres væk i lukkede containere.

Transporttype	Nudrift (antal//år)	Ansøgt drift(antal/år)
Levende dyr	Ca. 46	Ca. 163
Døde dyr	Ca. 52	Uændret
Indkøbt foder/råvarer	ca. 30	Ca. 98
Renovation	Ca. 26	Uændret
Strøelse	Ca. 2	Ca. 4
Træflis	Ca. 20	Ca. 45
Husdyrgødning	Ca. 17	Ca. 32
Græs (til biogas)	Ca. 80	Uændret
I alt pr. år	**Ca. 273 transporter/år**	**Ca. 500 transporter/år**

Tabel 5 Det skønnede antal transporter

Jf. tabel 5 vurderes antallet af transporter at stige fra ca. 273 til ca. 500, en stigning på ca. 82 %.

Der er gode adgangsveje i forbindelse med transport til og fra ejendommen og det øgede antal transporter vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer. Transporterne vil ikke adskille sig fra øvrige tunge transporter på landevejene. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Det er begrænset hvor meget affald der genereres på ejendommen. Udover husdyrgødning og døde dyr er det hovedsageligt pap og plast jf. tabel 6.

Affaldstype	Opbevaringssted og bortskaffelse
Farligt affald	
Spildolie	Opbevares på anden ejendom. Bortskaffes til godkendt aftager.
Medicinrester	Ingen rester. Der udleveres som udgangspunkt kun de mængder, der skal bruges. Evt. rester vil blive afleveret til MOTAS. Evt. emballage vil blive afleveret efter gældende forskrift.
Pesticidrester	Ingen
Kemikalier til rengøring og desinfektion	Opbevares i teknikrum
Andet affald	**Opbevaring og bortskaffelse**
Brændbart affald	Container afhentes efter behov.
Pap og plast	Afhentes efter behov. (Meldgård)
Jern og metal	Begrænsede mængder, som afleveres på genbrugspladsen eller sælges som skrot.
Døde dyr	Døde dyr placeres i container syd for gylletanken, og disse containere kan ikke ses fra vejen. De afhentes 1 gang pr. uge af DAKA.

Tabel 6 Ejendommens typer af affald, opbevaring og bortskaffelse.

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

1) Affaldsforebyggelse.

2) Forberedelse med henblik på genbrug.

3) Genanvendelse.

4) Anden nyttiggørelse.

5) Bortskaffelse.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at affaldshierarkiet iagttages og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Kolding Kommunes affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

3.8.1 Spildevand

Sanitært spildevand fra ejendommen ledes til offentlig kloak. Vaskevand fra staldene afledes til samletank og pumpes over i gylletanken. Vaskevandet fra den ansøgte stald vil ligeledes blive ledt over i gylletanken.

Det nye kyllingehus etableres uden tagrender, og der etableres stenkister langs begge sider, hvor tagvandet kan nedsive.

Der etableres ikke afløb ved forpladsen til den ansøgte stald. Der vil blive etableret befæstet areal ved fodersiloerne, som der også er ved de eksisterende siloer. Der vil ikke være afløb fra befæstede arealer ved siloerne.

Der vaskes ikke materiel på ejendommen.

Samlet vurderes det, at håndteringen af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.



Figur 3 Indretning og spildevandsforhold

3.8.2 Olie- og kemikalier

Der opbevares ikke olie eller pesticider på ejendommen.

Kemikalier og desinfektion til rengøring af stalde opbevares i teknikrum på fast gulv uden afløb.

Da rengøringsmidler opbevares på fast gulv, hvor det er muligt at opsamle evt. spild, vurderes det, at opbevaring af midlerne sker på en miljømæssig forsvarlig måde.

3.8.3 Vand- og energiforbrug

Husdyrbruget forsynes med vand fra Bølling vandværk og der er desuden egen boring til markvand (DGU nr. 124.510).

Vandforbruget går hovedsageligt til drikkevand til dyrene samt til vask af stalde. Der vaskes ikke maskiner eller lignende.

Efter hver rotation rengøres staldene med vand. Der anvendes iblødsætning og højtryksrenser. Rengøringen bliver afsluttet med en desinfektion.

Den nye stald vil blive udformet med glatte overflader på alle lofter og gulve. Det giver en stor besparelse på vandforbrug ved vask.

Drikkenipler placeres højt for at lette kyllingernes vandoptagelse og minimere vandspild. Drikkeniplerne er udstyret med spildbakker. Herved kan utætte nipler nemt identificeres og fejl kan udbedres hurtigst muligt. Drikkevandsforbruget registreres dagligt.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	Ca. 75.000 kWh	Anslået 156.000 kWh
Vandforbrug	Ca. 1.500 kbm	Anslået 5.000 kbm

Tabel 7 Skønnet vand- og energiforbrug

På ejendommen bruges der hovedsageligt energi til opvarmning af stalde, ventilation og lys.

Der installeres varmevekslere i den ansøgte stald. Varmevekslere reducerer energiforbruget til opvarmning af stalde væsentligt.

For at maksimere effekten af ventilationen rengøres ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) ved hvert holdskifte. Ventilationen er computerstyret, således sikres det, at der ikke overventileres, med ekstra tab af varme og strøm til følge. Regelmæssig kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget er derfor af stor betydning.

Lyset i staldene er LED. Belysningen reguleres i forhold til kyllingernes alder- og udviklingstrin. Længden af lysperioden følger en forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyrenes alder og produktions trin. Ved løbende renovering og reparation af lyskilderne vil der forsat blive valgt energibesparende løsninger.

Det er BAT at reducere energiforbrug og vandforbrug ved at gøre følgende:

- Ventilere staldene optimalt

- Rengøring af stald og udstyr efter hver produktionscyklus

- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.

- Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug.

- Detektering og reparation af lækager.

Ud fra ovenstående tiltag vurderes det, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

3.8.4 Foder

Der anvendes fasefodring for at opfylde kyllingernes krav til næringsstoffer til tilvækst. Ved at fasefodre inden for normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.
Der anvendes foder uden tilsat fytase ved økologisk produktion, da det ikke er tilladt at anvende fytase i foder til økologiske kyllinger. Ved konventionel produktion vil der være tilsat fytase.

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet.

Der købes færdigblandet foder, som opbevares i lukkede siloer. Der er i dag 8 fodersiloer på ejendommen. I forbindelse med det ansøgte vil der blive opstillet yderligere tre fodersiloer. Siloerne vil have en diameter på 3 m og en højde på omk. 12 m.

Det vurderes ud fra gældende regler samt de tiltag som praktiseres mht. opbevaring og håndtering af foder er med til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne. Det er ligeledes BAT at der fasefodres.

3.9 BAT-Ammoniakemission

For konventionel slagtekyllingeproduktion er der på staldniveau pt. kun varmeveksler fra enten Rokkedahl Energi eller Munters, der er godkendt til at reducere ammoniakemissionen. For skrabekyllingeproduktion er det kun varmeveksleren fra Rokkedahl Energi, der er godkendt.

Begge typer af varmevekslere er godkendt med en reduktionseffekt på 28 %.

Ved økologisk produktion er der ingen godkendt miljøteknologi til reduktion af ammoniak.

På ejendommen vil der blive installeret varmevekslere i den ansøgte stald.

Som det fremgår af tabel 8, er det samlede BAT-krav på 4.727 kg NH3. Den faktiske ammoniakemission vil ligge på 4.612 kg NH3 og ligger dermed lavere end BAT-kravet og er reduceret med yderligere 115 kg NH3/år.

Samlet BAT beregning

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH_3-N /år)	4727	0	4727
Faktisk emission (kg NH_3-N /år)	4612	0	4612
Forskel (kg NH_3-N /år)	-	-	115
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 8 BAT-beregning

BAT-beregningerne er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og nye staldafsnit.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Stald 1	Alle kyllinger [a]	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald 2	Alle kyllinger [a]	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
stald 3	Alle kyllinger [a]	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 9 Forudsætning for BAT-beregning.

BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Det vurderes, at BAT ift. ammoniakemission overholdes i den grad, det er muligt og at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Da eksisterende stalde og den ansøgte stald er udført/udføres i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Terrænet i byggefeltet er jævnt, så der vil ikke skulle laves terrænregulering.

Dyrkning af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.3 om bedste tilgængelige teknik.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.12 Alternative løsninger

Der er afsøgt alternative placeringer, men der er begrænset mulighed for placering af en ny stald, da der løber en naturgasledning umiddelbart nord for de eksisterende driftsbygninger, så den eneste mulighed for at placerer en ny stald i tilknytning til eksisterende bygninger, er sydøst for de eksisterende stalde. Mod øst er placeringen begrænset af naboskel og afstandskrav på 30 m hertil. Den valgte placering vurderes at være den mest hensigtsmæssige både ift. natur og landskab.

3.13 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1) befolkningen og menneskers sundhed,

2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,

3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplistede faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.14 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

1) befolkningen og menneskers sundhed,

2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,

3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

4) materielle goder, kulturarv og landskabet,

5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at være meget begrænset risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den ansøgte placering. Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, hvor der er instruks for, hvordan en situation som f.eks. brand skal håndteres.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med udslip af olie eller lignende.

3.15 Oplysninger om konsulenten

Lene Egtved Andersen, Miljø- og naturrådgiver, Spiras, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding.

4. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

4.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil staldanlægget blive tømt og rengjort. Evt. kemikalierester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald i Kolding Kommune. Der udarbejdes en plan med tidspunkt for anden indretning og opbygning af staldbygning til anden anvendelse, eller alternativt en plan med tidspunkt for nedrivning af staldbygningen.

4.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

4.2.1 BAT-Råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Som tidligere beskrevet vil ansøger bestræbe sig på at benytte så få foderenheder som muligt.

Der anvendes fasefodring.

4.2.2 BAT-Energi

Se beskrivelse i afsnit 3.8.3

4.2.3 BAT-Vand

Se beskrivelse i afsnit 3.8.3

4.2.4 Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder, der effektueres på husdyrbruget.

Ifølge BREF-dokumentet er det, BAT at:

- have fokus på uddannelse af personale

- føre journal over forbrug af vand, energi, foder og spild

- have en beredskabsplan

- sikre reparation og vedligehold af bygninger og udstyr samt renholdelse af faciliteter

- planlægge produktionen så levering og fjernelse af produkter og spild foretages korrekt

Lovgivningen foreskriver, at IE-husdyrbruget skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel. Dokumentation for planen skal ske ved logbog over gennemførte kontroller, som skal holdes opdateret og kunne fremvises på miljøtilsyn.

Planen skal omfatte:
- Forsyningssystemer til vand og foder.
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere (herunder optimering).
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- Udstyr til drikkevand.

Lovgivningen foreskriver ligeledes, at IE-husdyrbrug skal oplære ejendommen personale hvad angår:

- Relevant lovgivning.
- Transport og udbringning af husdyrgødning.
- Planlægning af aktiviteter.
- Beredskabsplanlægning og –styring.
- Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Herudover vil der på ejendommen blive gjort følgende:

Der vil ske årlig registrering af vand- el- og brændstofforbrug.

Der vil blive foretaget datalogning af foderforbrug, tilvækst, vandforbrug, dødelighed og ventilation.

Gødningsproduktionen vil blive beregnet i gødningsregnskabet.

Der vil være fast service på ventilationsanlægget og anlægget vil blive rengjort efter hvert hold. Årsagen er, at ventilationsanlægget ellers kan give anledning til lugt og støjgener, samtidig med at energiforbruget øges unødigt.

Producenten skal leve op til slagteriets kvalitetsprogram (KIK el. ACQP).

IE-husdyrbruget vil desuden være omfattet af Miljøledelse, som bidrager til at have fokus på BAT vedr. management.

5. Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøer, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.